

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SVET

**Bruselj, 23. september 2026
(OR. en)**

2025/0380(COD)

PE-CONS 47/26

**CLIMA 354
ENV 820
ENER 443
TRANS 453
COMPET 843
ECOFIN 900
CODEC 1310**

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Sklepa (EU) 2015/1814 glede rezerve za stabilnost trga za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje

SKLEP (EU) 2026/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

o spremembi Sklepa (EU) 2015/1814
glede rezerve za stabilnost trga
za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom²,

¹ UL C, C/2026/1968, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1968/oj>.

² Stališče Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2026 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne ...

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Pariški sporazum, sprejet 12. decembra 2015 na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum)³, je začel veljati 4. novembra 2016. Pogodbenice Pariškega sporazuma so se dogovorile, da bodo dvig povprečne globalne temperature ohranile znatno pod 2 °C v primerjavi s predindustrijskim obdobjem in da bodo nadaljevale s prizadevanji, da se dvig temperature omeji na 1,5 °C v primerjavi s predindustrijskim obdobjem.
- (2) Evropski svet je v sklepih z dne 12. decembra 2019 podprl cilj, da Unija skladno s cilji Pariškega sporazuma najpozneje leta 2050 postane podnebno nevtralna.

³ UL L 282, 19.10.2016, str. 4.

- (3) S Sklepom (EU) 2015/1814 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ je bila vzpostavljena rezerva za stabilnost trga, s katero se zmanjšuje tveganje neravnovesij med ponudbo in povpraševanjem, povezano z začetkom uporabe sistema trgovanja z emisijami za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje, uvedenega z Direktivo (EU) 2023/959 Evropskega parlamenta in Sveta⁵, ter povečuje njegova odpornost proti pretresom na trgu.
- (4) Analize pričakovanega delovanja rezerve za stabilnost trga, pri katerih so bile upoštevane nedavne informacije, kažejo, da bi ciljno usmerjene spremembe nekaterih parametrov prispevale k izboljšanju predvidljivosti trga in stabilnosti gibanja cen v prvih letih novega sistema trgovanja z emisijami.

⁴ Sklep (EU) 2015/1814 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2015 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov in spremembi Direktive 2003/87/ES (UL L 264, 9.10.2015, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj>).

⁵ Direktiva (EU) 2023/959 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji ter Sklepa (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov (UL L 130, 16.5.2023, str. 134, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj>).

- (5) Če naj se dosežejo podnebni cilji Unije, bodo na ravni Unije in držav članic potrebne znatne javne in zasebne naložbe v ukrepe za podnebni in energetski prehod v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa, pri čemer se pričakuje, da bodo dodatne zelene naložbe potrebne do leta 2030. Sistem trgovanja z emisijami v stavbnem sektorju, sektorju cestnega prometa in dodatnih sektorjih bi morali spremljati dopolnilni nacionalni ukrepi. Tako bi bilo poskrbljeno, da bi se lahko gospodinjstva in uporabniki prevoza učinkovito odzvali, tako da bi prešli na čiste alternativne rešitve za ogrevanje in cestni prevoz. V skladu s členom 30d(6) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁶ bi morale države članice prihodke z dražb iz trgovanja z emisijami za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje porabiti za namene, povezane s podnebjem in energijo, ki so določeni za obstoječi sistem trgovanja z emisijami, pri čemer dajo prednost dejavnostim, ki lahko prispevajo k obravnavi socialnih vidikov sistema trgovanja z emisijami v stavbnem sektorju, sektorju cestnega prometa in dodatnih sektorjih, ali za ukrepe, ki so izrecno namenjeni obravnavi povezanih pomislekov za te sektorje, vključno z nacionalnim prispevkom k ocenjenim skupnim stroškom socialnega načrta za podnebje v skladu s členom 15 Uredbe (EU) 2023/955 Evropskega parlamenta in Sveta⁷.

⁶ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

⁷ Uredba (EU) 2023/955 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi Socialnega sklada za podnebje in spremembi Uredbe (EU) 2021/1060 (UL L 130, 16.5.2023, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj>).

- (6) Da bi povečali dolgoročno predvidljivost trga, bi morale pravice, ki so bile vključene v rezervo za stabilnost trga za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje ter ki niso bile sproščene, ostati veljavne tudi po 31. decembru 2030.
- (7) Če bi skupno število pravic v obtoku doseglo raven pod 260 milijonov pravic, bi postopnejša in odzivnejša sprostitev pravic prispevala k nadaljnjemu izboljšanju stabilnosti trga in predvidljivosti za udeležence na trgu. Zato bi bilo treba pri mehanizmu sprostitve pravic upoštevati razliko med skupnim številom pravic v obtoku in nižjim pragom.
- (8) Da bi se lahko mehanizem za krepitev stabilnosti cen še bolje odzival na neupravičena nihanja cen in da bi se povečala predvidljivost trga, bi bilo treba navedeni mehanizem v prvih treh letih sistema trgovanja z emisijami za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje pazljivo okrepiti. To bi lahko vključevalo, da bi bile na trgu brez odlašanja sproščene večje količine pravic. Če bi se ta mehanizem uporabil dvakrat v istem 12-mesečnem obdobju, bi bilo treba dodatno sproščanje izvesti dvakrat.

- (9) Sistem trgovanja z emisijami za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje ter nacionalni ukrepi držav članic v teh sektorjih se med seboj dopolnjujejo. S tem, ko se bo ta novi sistem trgovanja z emisijami začel postopoma in nemoteno uporabljati, se bo prispevalo k temu, da bodo pravočasno izvedeni ukrepi držav članic za doseg podnebne cilja Unije za leto 2030, pri čemer mora biti zagotovljen socialno pravičen prehod, hkrati pa morajo biti preprečeni neupravičeni učinki na cene za ranljiva gospodinjstva in uporabnike prevoza. Zato bo Komisija, da bi zagotovila tako okoljsko celovitost kot socialno pravičnost, v poročilo o izvajanju novega sistema trgovanja z emisijami, ki ga mora v okviru pregleda na podlagi člena 30i Direktive 2003/87/ES predložiti Evropskemu parlamentu in Svetu, po potrebi vključila temeljito oceno mehanizmov za stabilnost cen na podlagi člena 30h navedene direktive in uporabe pravil rezerve za stabilnost trga za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje na podlagi Sklepa (EU) 2015/1814. Pri pregledu je treba zlasti preučiti delovanje ukrepa v primeru pretiranega zvišanja cen, namenjenega povečanju zaupanja državljanov, da cena ogljika v prvih letih delovanja tega novega sistema trgovanja z emisijami ne bo presegla ravni iz člena 30h Direktive 2003/87/ES, in ali bi bilo treba navedeni ukrep izvajati tudi po letu 2029.

- (10) Ker cilja tega sklepa, in sicer okrepitev rezerve za stabilnost trga v okviru sistema trgovanja z emisijami za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje, zlasti z izboljšanjem odzivnosti navedenega sistema in povečanjem stabilnosti trga, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta sklep ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (11) Sklep (EU) 2015/1814 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1
Spremembi Sklepa (EU) 2015/1814

Sklep (EU) 2015/1814 se spremeni:

(1) člen 1a se spremeni:

(a) v odstavku 3 se drugi stavek črta;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Komisija skupno število pravic v obtoku, zajetih s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, vsako leto objavi do 1. junija naslednjega leta, in sicer ločeno od števila pravic v obtoku na podlagi člena 1(4) tega sklepa. V posameznem letu je skupno število pravic v obtoku na podlagi tega člena skupno število pravic, zajetih z navedenim poglavjem, ki so bile izdane, od katerega se odštejejo skupne tone preverjenih emisij, zajetih z navedenim poglavjem, v obdobju od 1. januarja 2028 do 31. decembra istega danega leta ter vse pravice, zajete z navedenim poglavjem, ki so bile ukinjene v skladu s členom 12(4) Direktive 2003/87/ES. Prva objava je najpozneje 1. junija 2028.“;

- (c) v odstavku 5 se doda naslednji pododstavek:

„Če je v katerem koli letu skupno število pravic v obtoku med 210 in 260 milijoni, se iz rezerve sprostijo dodatne pravice. Dodatna količina se izračuna tako, da se vzame 100 milijonov in odšteje dvakratna razlika med skupnim številom pravic v obtoku in 210 milijoni. Ta dodatna količina se doda količini pravic, ki jih bodo države članice na podlagi člena 10(2) Direktive 2003/87/ES od 1. septembra navedenega leta prodale na dražbi.“;

- (d) odstavek 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. Količine, ki se sprostijo iz rezerve v skladu s členom 30h Direktive 2003/87/ES, se dodajo količini pravic, zajetih s poglavjem IVa navedene direktive, ki jih bodo države članice prodale na dražbi na podlagi člena 30d navedene direktive. Če se pravice sprostijo iz rezerve v skladu s členom 30h(2) Direktive 2003/87/ES, se količini, ki se sprosti iz rezerve, doda 20 milijonov pravic. Količine, ki se sprostijo iz rezerve, se enakomerno porazdelijo v obdobju treh mesecev, ki se začne najpozneje dva meseca po datumu, ko so bili izpolnjeni pogoji v skladu z njihovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije* na podlagi člena 30h(8) Direktive 2003/87/ES.“;

(2) v členu 3 se doda naslednji odstavek:

„Kar zadeva člen 1a tega sklepa se pri pregledu iz prvega odstavka tega člena premotri število preostalih pravic, pri čemer se upoštevata tako okoljska celovitost kot socialna pravičnost.“.

Člen 2

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V ...,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica
